

vexi**INFO**60

ZPRAVODAJ STŘEDISKA VEXILOLOGICKÝCH INFORMACÍ
THE BULLETIN OF THE FLAG DATA CENTRE

březen - duben 2002
March - April 2002

IN THIS ISSUE

THE REGIONAL SYMBOLS (VI)

The article deals with the procedure of adoption of regional symbols in the Czech Republic. The representatives of the particular regions have adopted the presented symbols.

FIRST PROPOSALS FOR REGIONAL SYMBOLS IN SLOVAKIA

On 1 January 2002, regional authorities commenced working in Slovakia. They will be entitled to use their own symbols and the first proposals have already been published. The presented coats of arms were designed by the Department of the Archives of the Slovak Ministry of the Interior.

DESCRIPTION-BASED CONSTRUCTION OF BANNERS

In the symbol-granting ceremonies, Czech mayors and town clerks are given decrees including only verbal descriptions of the appropriate symbols. The parliamentary Subcommittee for Heraldry and Vexilology must therefore produce precise verbal descriptions. Even then it is sometimes difficult to construct the sheet, as demonstrated in the case of the banner of the community of Blučina.

FLAG OF GOMEL AND BORISOV (THE BELARUS REPUBLIC)

The paper based on the data provided by A. N. Basov from Minsk describes the banners of two Belarus towns. The town of Gomel uses a golden lynx both in the coat of arms and flag. The flag was adopted on 15 August 2001. The flag of the town of Borisov consists of three horizontal stripes (red, steel-grey, and green). The central stripe features the coat of arms of the town. The flag was adopted on 15 January 2001.

THE VEXILLOLOGICAL OBJECTS IN SPORTS

This part of the series is devoted to athletics.

translated BM

SYMBOLY KRAJŮ ČR (VI)

UDĚLENY DALŠÍ KRAJSKÉ SYMBOLY

Rozhodnutím č. 97 ze dne 22. listopadu 2001 udělil předseda poslanecké sněmovny Václav Klaus Jihočeskému, Středočeskému a Zlínskému kraji znak a prapor.

ÚSTECKÝ KRAJ

Zastupitelé Ústeckého kraje provedlo na svém jednání dne 23. ledna 2002 drobné změny v podobě znaku kraje, který bude předložen ke schválení. Největší změnou je zjednodušení kresby pluhu v třetím poli. Drobnou úpravu prodělalo i druhé pole, kde byla zlepšena kresba vlnitých pruhů.

MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ

Rada kraje předložila zastupitelstvu deset návrhů znaku kraje Moravskoslezského včetně usnesení rady kraje, která se přiklání k variantě č. 10, kde čtvrté pole je tvořeno půlenou orlicí moravskou a slezskou (viz obrázek). Na žádném z nich se zastupitelstvo na svém jednání dne 13. prosince 2001 neshodlo většinou hlasů.

JIHOMORAVSKÝ KRAJ

Poslední kraj, o kterém v tomto seriálu nebyla zmínka je Jihomoravský kraj. Způsobily to dosud trvající nejednotnost názorů na podobu symbolů kraje. Kontroverzním prvkem je orel s brněnským znakem na hrudi a písmeny F.III. v horní části. Tento symbol používalo město v období protektorátu. Zastupitelstvo sice návrh schválilo, avšak odborná veřejnost se postavila proti návrhu a požaduje revokaci rozhodnutí.

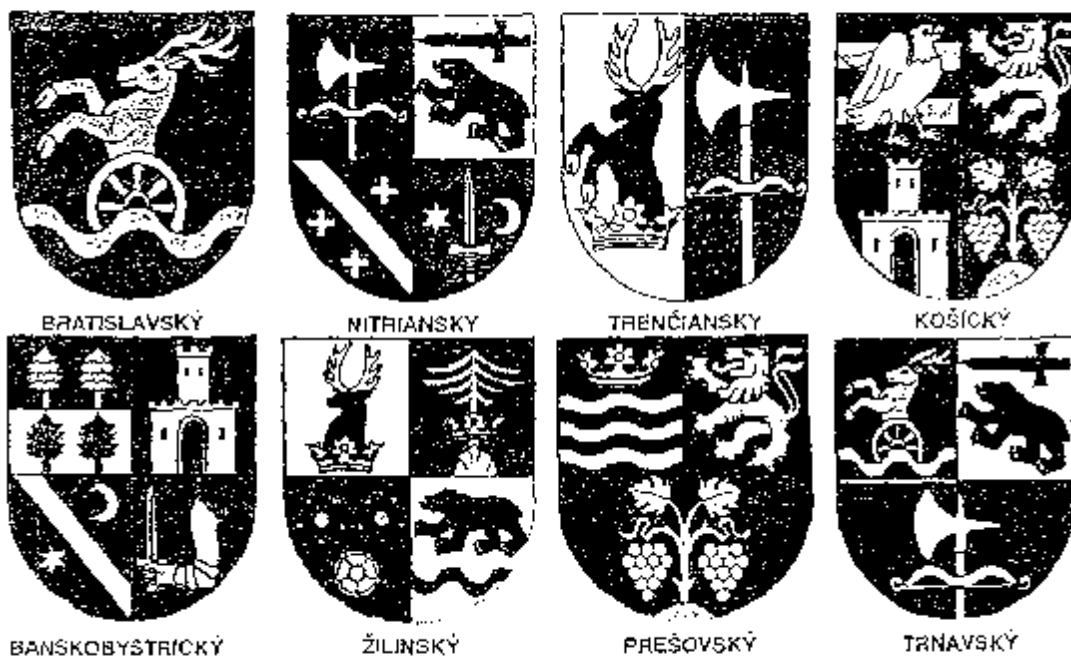
PRVNÍ NÁVRHY NA SYMBOLY SLOVENSKÝCH KRAJŮ

Od 1. ledna 2002 započali svou činnost vyšší územní celky na Slovensku. Podobně jako u nás budou i ony moci používat své symboly. A podobně jako u nás se i na Slovensku uvažovala různá řešení jejich vzhledu. Diskutovalo se ozavedení vyšších územních celků (VÚC) na základě bývalého župního modelu a tak se uvažovalo i o použití historických župních symbolů. Nakonec však na území Slovenska vzniklo osm VÚC - krajů, které nemají s bývalými župami nic společného. Nazývají se podle sídelních měst: Banskobystrický, Trnavský, Trenčínský, Nitrianský, Žilinský, Bratislavský, Prešovský a Košický.

Podobně jako v České republice vznikl i zde návrh souboru zásad, podle kterých by se měly symboly VÚC vytvářet. Autory těchto zásad jsou Jozef Novák a Ladislav Čisárik ml. Podle nich by znaky všech VÚC měly být novotvary nemajícími návaznost na bývalé župní znaky, každý VÚC by měl být reprezentován pouze jedním symbolem, znaky by měly zapadat do současné slovenské heraldiky, měly by mít jednotný charakter, být výstižný pro příslušný VÚC a odlišný od znaků obcí. Symbolika by měla vyjadřovat přírodní charakter regionu a vazbu na sídelní město vyjadřovat použitím barev z jeho znaku.

A podobně jako v Česku se i zde objevují návrhy na soubory znaků VÚC, které tyto zásady neberou v úvahu. V příloze Hospodářských novin - Verejná správa byl 11. ledna uveřejněn soubor návrhů na erby samosprávných krajů, jak je navrhl odbor archivnictví slovenského ministerstva vnitra.

ERBY SAMOSPRÁVNÝCH KRAJŮV

Podľa návrhu verejnej správy odbor: archivnictva ministerstva vnitra.

Erby: TAS-EM - Kapusta

Petr Exner

Prameny: Hospodárske noviny číslo 1, 11. – 13. januára 2002, strana 15. Verejná správa, ilustrace k článku
Financie idú do samosprávných krajov.

Prof. Jozef Novák: Prvý návrh na erby VÚC, Obecné noviny 4. december 2001, strana 17.

Peter Strašífták, dopis autorovi ze dne 11.1.2002

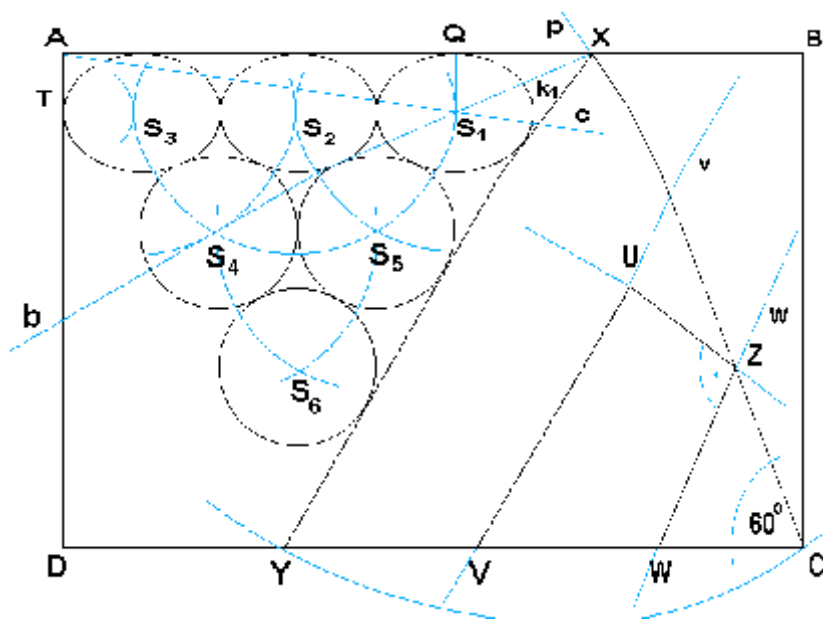
KONSTRUKCE PRAPORŮ PODLE POPISU

Udělení znaku a praporu obci je významný okamžik v její historii. Při slavnostním aktu předání však nefigurují skutečná provedení znaku a praporu. Starosta převezme pouze dekret s jejich slovním popisem. To klade na práci podvýboru pro heraldiku a vexilologii, který je zodpovědný za vypracování slovního popisu symbolů, vysoké nároky na přesnost popisu aby podle něj bylo možno symboly, zvláště pak vlajku, nakreslit, či vyrobit. Někdy však autor vytvoří takový návrh, ke kterému se jen velmi obtížně vytváří popis a ještě složitější je odvodit z něj podobu listu vlajky.

Něco takového se stalo při přijímání praporu obce Blučina (okr. Brno-venkov). Jeho oficiální popis zní: „Modrý list se zeleným rovnostranným trojúhelníkem s vrcholy na horním a dolním okraji listu a v dolním cípu. V zeleném trojúhelníku žlutý, šikmo položený pravoúhlý lichoběžník vycházející ze druhé třetiny dolního okraje trojúhelníka a dotýkající se jedním rohem vlající strany trojúhelníka. V modrém žerďovém poli šest (3, 2, 1) vzájemně se dotýkajících žlutých kruhových polí, z nichž horní tři se dotýkají současně horního okraje listu, první žerďového okraje a tři žerďové strany trojúhelníka. Poměr šířky k délce listu je 2 : 3.“

Abychom mohli vytvořit přesnou kresbu listu, musíme postupovat následujícím způsobem:

1. Narýsujeme obdélník $ABCD$ s poměrem stran $AB=3/2 BC$.
2. Z bodu C narýsujeme přímku p , která svírá se stranou CD úhel 60° a protne stranu AB v bodě X .
3. Opíšeme kružnici k se středem v bodě X procházející bodem C , která protne stranu CD v bodě Y .
4. Úsečku YC rozdělíme na třetiny body V a W , kterými vedeme přímky v a w rovnoběžné s úsečkou XY .

5. V bodě Z ležícím na průsečnici přímky w a úsečky CX vztýčíme kolmici k k přímce w , která protne přímku v v bodě U , který je vrcholem lichoběžníku $UZWV$.

6. Narýsujeme přímku b , která je osou úhlu AXY .

7. Narýsujeme přímku c procházející bodem A a svírající s přímkou AB úhel α jehož $\text{tg } \alpha = 1/5$.

8. Průsečík přímek b a c je bod S_1 , kterým vedeme kolmici k úsečce AB , která protne úsečku AB v bodě Q .

9. Bod S_1 je středem kružnice k_1 o poloměru $r = S_1Q$.

10. Bodem S_1 vedeme rovnoběžku d s úsečkou AB , protínající úsečku DA v bodě T .
11. Na úsečce TS_1 ve vzdálenosti r od bodu T dostaneme bod S_3 a střed úsečky S_1S_3 označíme S_2 .
12. Z bodů S_1 a S_2 opíšeme v dolní polorovině kružnice o poloměru $2r$. Průsečík kružnic označíme S_4 .
13. Z bodů S_3 a S_2 opíšeme v dolní polorovině kružnice o poloměru $2r$. Průsečík kružnic označíme S_5 .
14. Z bodů S_4 a S_5 opíšeme v dolní polorovině kružnice o poloměru $2r$. Průsečík kružnic označíme S_6 .
15. Body S_2 až S_6 jsou středy kružnic k_2 až k_6 o poloměru r .

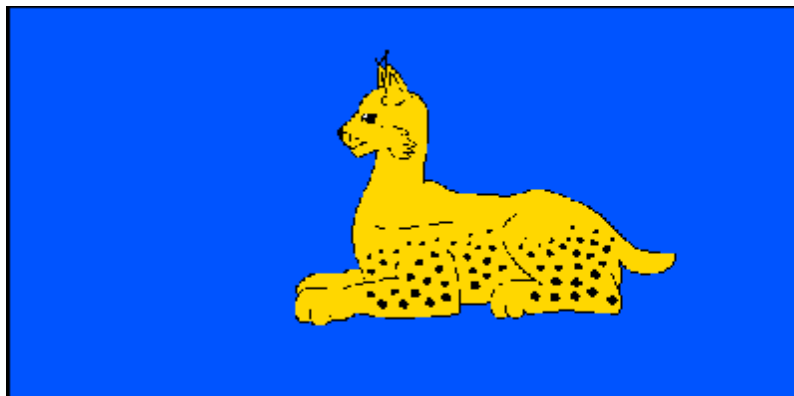
Je to jistě dost extrémní případ, kdy konstrukce listu praporu je takto komplikovaná, ale může posloužit jako varování autorům návrhů, aby při tvorbě návrhu mysleli nejen na barvy a symboliku, ale také na ty, kteří budou podle jejich návrhů prapor kreslit nebo vyrábět.

Petr Exner

VLAJKA GOMELU A BORISOVA

GOMEL (Bělorusko)

Vlajka města je tvořena modrým listem o poměru stran 1:2. V jeho středu leží zlatý rys – symbol města.

Vlajka je odvozena ze znaku města, jedná se tedy o heraldickou vlajku. Vlajka byla přijata rozhodnutím městského výkonného výboru č. 919§33 ze dne 15.8.2001

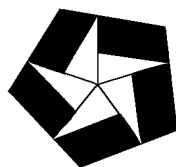
BORISOV (Bělorusko)

Vlajka Borisova je tvořena listem se třemi vodorovnými pruhy, červeným, šedým (ocelovým) a zeleným v poměru 1:2:1. Ve středu lícové strany listu je umístěn městský znak.

Vlajka byla přijata rozhodnutím městského sovětu poslanců č. 65 ze dne 15. 1. 2001.

Podle materiálů zaslaných A.N.Basovem připravil pex

STŘEDISKO VEXILOLOGICKÝCH INFORMACÍ
FLAG DATA CENTRE
ing. Petr Exner
Havlíčková 294
500 02 Hradec Králové
Czech Republic

e-mail: petr.exner@vsp.cz
website: <http://web.vsp.cz/cvp/fdc/svi.htm>

VEXILOLOGICKÉ OBJEKTY VE SPORTOVNÍCH DISCIPLÍNÁCH (7)

Další část tohoto seriálu je věnována atletice.

ATLETIKA

SOUTĚŽE V POLI

Hod diskem
Hod kladivem
Hod oštěpem

Příslušný rozhodčí signalizuje platnost či neplatnost pokusu zdvihnutím bílého (platný pokus) nebo červeného (neplatný pokus) praporku.

Nejlepší hod každého závodníka se označí výrazným praporkem nebo značkou.

Platný světový rekord, případně platný národní rekord se označí výrazným praporkem nebo terčem.

Chůze

Na chodeckých závodech se pro informaci funkcionářů, závodníků a diváků signalizuje praporky.

Bílým praporkem je závodník napomenut za nedodržování pravidel a červeným praporkem se signalizuje vyloučení závodníka ze závodu.

Petr Exner